

Kommunikationsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande och ikraftsättande av tilläggsprotokollet om elektroniska fraktsedlar till konventionen om fraktavtal vid internationell godsbefordran på väg samt med förslag till lag om ändring av lagen om vägbefordringsavtal

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande och ikraftsättande av tilläggsprotokollet om elektroniska fraktsedlar till konventionen om fraktavtal vid internationell godsbefordran på väg samt med förslag till lag om ändring av lagen om vägbefordringsavtal (RP 156/2018 rd): Ärendet har remitterats till kommunikationsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Tuomas Kaivola, kommunikationsministeriet
- tullöverinspektör Jarkko Fagerström, Tullen
- vägtrafikdirektör Marko Sillanpää, Trafiksäkerhetsverket
- jurist Eveliina Hokkanen, Finlands Transport och Logistik SKAL rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- kommunikationsministeriet
- Polisstyrelsen
- Logistiikkayritysten Liitto ry.

Inget yttrande av

- justitieministeriet.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslår regeringen att tilläggsprotokollet om elektroniska fraktsedlar till konventionen om fraktavtal vid internationell godsbefordran på väg sätts i kraft. Tilläggsprotokollet upprättades 2008. I och med det blir det tillåtet för avtalsparterna att använda elektroniska fraktsedlar vid internationell godsbefordran. Enligt förslaget ska tilläggsprotokollet sättas i kraft sakinhållsmässigt genom en ändring av lagen om vägbefordringsavtal.

Betänkande KoUB 25/2018 rd

Lagen om ändring av lagen om vägbefordringsavtal tillämpas förutom på internationell befordran av gods också på inrikes befordran. För att regleringen av inrikes och internationell befordran i överensstämmelse med lagens syfte ska vara så enhetlig som möjligt bör ändringarna i princip också gälla inrikes befordran. Förslaget till lagändring innebär dock ett undantag från denna princip i form av skyldigheten att avtala särskilt om förfaranden i samband med elektroniska fraktsedlar. Detta ska endast gälla internationell befordran för att de administrativa skyldigheterna i fråga om inrikes befordran ska förbli så litet betungande som möjligt.

Propositionen bidrar till genomförandet av det spetsprojekt i statsminister Juha Sipiläs regeringsprogram som siktar på att skapa en tillväxtmiljö för digital affärsverksamhet. Målet för spetsprojektet är att skapa en gynnsam miljö för digitala tjänster och nya affärsmodeller. Inom ramen för spetsprojektet skapas en omgivning för lagstiftning och annan verksamhet som stöder uppkomsten av innovationer och tjänster. Enligt regeringsprogrammet är en av åtgärderna under den senare delen av regeringsperioden att främja digitaliseringen av logistiken.

Det förslag till lag som ingår i propositionen föreslås träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet och som sammanfaller med Finlands anslutning till tilläggsprotokollet.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Utskottet har redan tidigare lyft fram betydelsen av att elektroniska fraktsedlar utvecklas och tas i bruk, så utskottet ser mycket positivt på att regeringen i propositionen föreslår att riksdagen godkänner tilläggsprotokollet om elektroniska fraktsedlar till konventionen om fraktavtal vid internationell godsbefordran på väg. Det blir nu tillåtet för avtalsparterna att använda elektroniska fraktsedlar vid både internationell och nationell godsbefordran. Elektroniska fraktsedlar ska ha samma rättsverkan som fraktsedlar på papper.

Elektroniska fraktsedlar kan medföra vissa fördelar med tanke på ekonomiska transporter, möjlighet att undvika registrering av överlappande data, övervakning av transporter och trafiksäkerhet. Enligt utredning kan elektroniska fraktsedlar också underlätta övervakningen av cabotage och hanteringen av ärenden hos myndigheterna. Tack vare systemet kommer myndigheterna lättare att kunna dra nytta av uppgifterna om transporterna till exempel i den riskbaserade övervakningen. Uppgifterna kan i regel också anses vara mer tillförlitliga. Utskottet påpekar att datasäkerheten och i synnerhet uppgifternas integritet måste säkerställas när systemet införs.

Regeringen föreslår inga bestämmelser om myndigheternas verksamhet. Utskottet påpekar att de olika myndigheternas system måste vara interoperabla och att de elektroniska fraktsedlarna måste användas i hela transportkedjan för att fraktsedlarna ska komma till nytta fullt ut. Detta kommer att kräva aktivt utvecklingsarbete både av transportföretagen och av myndigheterna.

Användningen av elektroniska fraktsedlar bör framöver främjas aktivt också i EU.

Betänkande KoUB 25/2018 rd

DETALJMOTIVERING

Ikraftträdandebestämmelsen. Utskottet gör lagtekniska korrigeringar i 2 mom.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Kommunikationsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner tilläggsprotokollet i proposition RP 156/2018 rd.

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 156/2018 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Utskottets ändringsförslag

Lag

om ändring av lagen om vägbefordringsavtal

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om vägbefordringsavtal (345/1979) 9 § 1 mom. 11 punkten och
fogas till 6 § ett nytt 4 mom., till lagen nya 6 a, 7 a och 7 b § samt till 9 § 1 mom. en ny 12 punkt
som följer:

6 §

Upprättande av fraktsedel

Fraktsedeln eller uppgifter om dess innehåll i maskinläsbar form kan sändas elektroniskt (*elektronisk fraktsedel*) liksom annan kommunikation i samband med fullföljandet av befordringsavtalet.

6 a §

Uppgifter som kompletterar elektroniska fraktsedlar

Fraktföraren ska på begäran lämna avsändaren ett kvitto för varorna och all den information som behövs för att identifiera leveransen och för att få tillgång till den elektroniska fraktsedeln.

Betänkande KoUB 25/2018 rd

Avsändaren kan lämna fraktföraren en sådan förteckning som avses i 9 § 2 mom. 7 punkten och de uppgifter som avses i 16 § i elektronisk form, om de finns i denna form och avtalsparterna vid internationell befordran har kommit överens om ett förfarande som gör det möjligt att koppla samman uppgifterna och den elektroniska fraktsedeln på ett sätt som garanterar uppgifternas och handlingarnas integritet.

7 a §

Upprättande och autentisering av elektroniska fraktsedlar

Det som föreskrivs i 7 § tillämpas inte på elektroniska fraktsedlar.

Elektroniska fraktsedlar ska skapas på ett sätt som säkerställer uppgifternas integritet. Ändringar i en elektronisk fraktsedel ska kunna spåras i efterhand och de ska göras så att de ursprungliga uppgifterna inte förstörs. Uppgifterna ska vara tillgängliga för alla som har rätt att få tillgång till dem.

En elektronisk fraktsedel ska autentiseras av parterna i befodringsavtalet med en tillförlitlig elektronisk underskrift eller någon annan elektronisk autentiseringsmetod.

7 b §

Införande av elektroniska fraktsedlar vid internationell befordran

Om elektroniska fraktsedlar används vid internationell befordran ska parterna i befodringsavtalet komma överens om på vilket sätt:

- 1) en elektronisk fraktsedel ska upprättas och överlämnas till den bemyndigade parten,
- 2) integriteten hos den elektroniska fraktsedeln ska säkerställas,
- 3) den befullmäktigade parten kan påvisa de rättigheter den elektroniska fraktsedeln ger upphov till,
- 4) det kan bekräftas att godset har levererats till mottagaren,
- 5) den elektroniska fraktsedeln kan kompletteras och ändras,
- 6) den elektroniska fraktsedeln kan ersättas med en fraktsedel som upprättats på något annat sätt.

9 §

Fraktsedelns innehåll vid internationell befordran

Vid internationell befordran skall av fraktsedeln framgå:

-
- 11) omnämnande av att på befordran tillämpas den i 1 § 1 mom. avsedda konventionen eller därmed överensstämmande lag även om annat skulle ha avtalats,
 - 12) omnämnande av det förfaringssätt som överenskommit i fråga om sådana situationer som avses i 7 b §.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

Betänkande KoUB 25/2018 rd

Genom denna lag sätts det i Genève den 20 februari 2008 upprättade tilläggsprotokollet till 1956 års konvention om fraktavtal vid internationell godsbefordran på väg i kraft sådant Finland har förbundit sig till det.

Helsingfors 26.10.2018

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Ari Jalonen blå
vice ordförande Markku Pakkanen cent
medlem Olavi Ala-Nissilä cent
medlem Mikko Alatalo cent
medlem Jukka Kopra saml
medlem Suna Kymäläinen sd
medlem Mats Löfström sv
medlem Eeva-Maria Maijala cent
medlem Jari Myllykoski vänst
medlem Jani Mäkelä saf
medlem Jari Ronkainen saf
medlem Katja Taimela sd
ersättare Kauko Juhantalo cent.

Sekreterare var

utskottsråd Juha Perttula.